

Amnesty International Slovenije, Društvo Ključ, Društvo Ovca, Društvo za nenasilno komunikacijo, Društvo SOS, Greenpeace CEE v Sloveniji, Humanitas, Inštitut za Afriške študije – IAŠ, Mirovni inštitut, Pravno informacijski center nevladnih organizacij – PIC, SEZAM – Združenje mladih, staršev in otrok, SKC Danilo Kiš, Slovenska filantropija, Zavod Global, Zavod Povod, Zavod Voluntariat, Zveza prijateljev mladine Slovenije

Dr. Miro Cerar
Predsednik Vlade Republike Slovenije
Gregorčičeva 25
1000 Ljubljana
Gp.kpv@gov.si

Ljubljana, 29. oktober 2015

Spoštovani predsednik vlade!

V koordinaciji nevladnih in humanitarnih organizacij smo v zadnjih mesecih pokazali in tudi dokazali pripravljenost pomagati v situaciji, ko je potrebno preudarno odmerjati vsak ukrep, ki neposredno vpliva na dostojanstvo ljudi, ki bežijo pred vojno in/ali pomanjkanjem.

Nevladne in humanitarne organizacije z vso resnostjo opozarjamo, da razmere na nekaterih trenutnih in preteklih lokacijah, zlasti pa v Rigoncah, Brežicah, Dobovi in na Šentilju, ne ustrezajo minimalnim standardom. Prenočevanje na prostem, nedostopnost ustreznih sanitarij, večurno zadrževanje brez hrane in vode, nevzdržni higienski standardi in nevarnost, ki jo za begunce pomeni neprestano kurjenje ognja zaradi gretja, so razmere, ki so nedopustne in nesprejemljive. Še zlasti so razmere problematične, ker je beguncem omejeno gibanje in teh prostorov ne morejo zapustiti. Pozivamo k takojšnjemu ukrepanju, da se nemudoma zagotovi human sprejem in obravnava beguncev, ki bo v skladu s standardi človekovih pravic. **Trenutno stanje po naši oceni lahko pomeni celo kršitev prepovedi nečloveškega in ponižujočega ravnanja po 3. členu Konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin (EKČP), kot ga presoja Evropsko sodišče za človekove pravice.**

Opozarjamo, da je bila po 3. členu EKČP za podobne razmere, v katerih so bili prisiljeni bivati begunci, že obsojena Italija v zadevi *Khlaifia in drugi proti Italiji* z dne 1.9.2015 (primer »Lampedusa«). Evropsko sodišče za človekove pravice je v sodbi opozorilo, da množični prihodi in otežene razmere držav ne izključujejo iz odgovornosti po mednarodnem pravu, prav tako pa te odgovornosti ne izključuje dejstvo, da ljudje v takih razmerah v Sloveniji bivajo le nekaj dni. Po naši oceni so razmere v Sloveniji vsaj primerljive, če ne celo slabše od tistih, zaradi katerih je bila obsojena Italija.

Za naslovitev trenutne nevzdržne in protipravne situacije mora **država nemudoma zagotoviti dovolj ogrevanih in ustrezno sanitarno opremljenih šotorič, ki bodo zagotavljala minimalne**

standarde večdnevnega čakanja na sprejem v drugih državah članicah EU. V primeru, da do sprememb ne bo prišlo, bomo civilnodružbene organizacije preučile možnost vložitve urgentne tožbe na Evropsko sodišče za človekove pravice v skladu s 40. členom Pravil postopka pred ESČP.

Hkrati želimo ponovno opozoriti na dejstvo, da Vaše **nenehno poudarjanje varnostnih vidikov** povečanega prehoda beguncev **ne prispeva k umirjanju razprave, temveč povečuje občutek ogroženosti med državljani in povečuje pojavljanje sovražnega govora.** Opozarjamo, da je glede na razmere, ki vladajo v sprejemnih in nastanitvenih centrih ogrožena predvsem varnost beguncev samih, ki so zaradi nevzdržnih pogojev (spanja zunaj, zmrzovanja, nezadostnih higienskih razmer, nezadostne prehrane) izpostavljeni nevarnosti za svoje zdravje in življenje. Izjemno smo zaskrbljeni, da bo v takšni situaciji Slovenija postala odgovorna ne le za kršitev 3. člena EKČP, temveč tudi 2. člena, ki varuje pravico do življenja.

Nenazadnje od Vas tudi zahtevamo, da od svojih ministrov in vodij ključnih služb, kot je Civilna zaščita, zahtevate osebno angažma **za pospešitev urejanja operativnih zadev**, namenjenih aktiviranju dodatnih kapacitet in vključevanju (in ne odriivanju) samo-organiziranih skupin v podporo izvajanju humanitarne pomoči. Birokratska ozkoglednost, neefektivnost in nefleksibilnost v takšnih razmerah, ko je potrebno angažirati vse moči, ni sprejemljiva.

Pričakujemo vaš odgovor.

S spoštovanjem,

Amnesty International Slovenije

Društvo Ključ - Center za boj proti trgovini z ljudmi

Društvo za nenasilno komunikacijo

Društvo Ovca

Društvo SOS telefon za ženske in otroke - žrtve nasilja

Greenpeace CEE v Sloveniji

Humanitas

Inštitut za Afriške študije – IAŠ

Mirovni inštitut

Pravno informacijski center nevladnih organizacij – PIC

SEZAM – Združenje mladih, staršev in otrok

SKC Danilo Kiš

Slovenska filantropija

Zavod Global

Zavod Povod

Zavod Voluntariat

Zveza prijateljev mladine Slovenije